SOMO LA KWANZA
Maana ya Kanisa

Hakuna mtu yeyote atayekataa kwamba biblia inazungumza kuhusu kanisa. Lakini kanisa la nani? Kanisa lipi? Kanisa gani? Maswali haya na mengine mengi, yatajibiwa kwa wakati, lakini kwa sasa tunapenda kujua kuwa kanisa ni nini.

Tuanze kwa kuelezea kuwa kanisa sio. Kanisa kama lilivyoelezewa kwenye biblia sio Katoliki, au dini ya uyahudi. Kanisa sio madhehebu, Mwingiliano wa madhehebu, au mlokole wa madhehebu. Kanisa si taasisi ya kisiasa, kama vile taasisi nyingine za kijamii, na wala sio nyumba ya kuleta malighafi. Hivyo kama kanisa si mojawapo ya haya yote, kanisa ni nini?

Idadi kubwa ya watu hawaelewi kanisa kwa sababu hawajui kanisa ni nini. Matokeo yake, hawaelewi kusudi lake, umuhimu wake, au kazi yake. Lakini kwa uwazi kabisa biblia inatuambia kuwa kanisa ni nini. Neno kanisa limetoka katika neno la kiyunani ekklesia, linalomaanisha “walioitwa kutoka.” Hivyo kanisa ni kundi la watu walioitwa, wale ambao wameitwa kutoka katika dunia na kuingia katika ufalme wa Mwana mpendwa wa Mungu (1 Kolosai 1:13). Ni mwili wa kiroho wa Kristo (1 Waebrania 5:8,9), na kwa hiyo wanaokolewa na yeye na kuongezwa katika kanisa lake (Marko 16:16; Matendo 2:47). Njia nyingine ya kuielezea, kanisa lina wafuasi wa Yesu.

Neno kanisa limetokea katika biblia katika dhana mbili. Kwanza imezungumzwa katika dhana ya ujumla. Hili ndilo ambalo Yesu alikuwa nalo akilini aliposema, “Nami nakuambia, wewe ndiwe Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu, wala milango ya kuzimu haitalishinda” (Mathayo 16:18). Kuna mistari mingine mingi ambayo neno kanisa limetumika katika njia hiyo hiyo, kuzungumza kuhusu kanisa katika dhana ya ujumla. Ina maana, mahali popote ambapo kanisa litaonekana duniani, kama ni kanisa la biblia, ni lile kanisa ambalo Yesu alisema atalijenga. Pili, limezungumziwa katika dhana maalum. Kwa mfano, Paulo alipokuwa akiwaandikia kanisa la Rumi, na kuzungumza na makusanyiko tofauti tofauti, alisema, “Makanisa yote ya Kristo yawasalimu” (Warumi 16:16). Hakuwa akizungumza kuhusu idadi ya makanisa, katika dhana ya madhehebu, lakini kiasi cha idadi ya makusanyiko husika ya kanisa la Bwana.

Kwa kufafanua zaidi, utagundua kwamba vifungu vinavyozungumza kuhusu kanisa la Korintho, kanisa la Efeso, kanisa la Filipi, nk. (1Korintho 1:2; Waefeso 1:1; Wafilipi 1:1). Yote haya yanawachanganya baadhi ya watu kwa sababu wamezoea kufikiri kanisa tu katika hali ya udhehebu. Lakini hautasoma kuhusu dhehebu la kwanza katika neno la Mungu. Katika hali ya kuendelea kuna idadi ya makusanyiko yaliyozungumziwa na kila kusanyiko ni Kanisa la Bwana la mahali pamoja, lakini yote kwa pamoja hujumuisha Kanisa kwa ujumla. Ni rahisi sana wakati umadhehebu umesahauliwa na mmoja akaiendea Biblia na kuliona Kanisa kama Bwana alivyolitoa.

Kwa kutusaidia zaidi kuelewa maana ya Kanisa, hebu tutambue kwamba Biblia inaliona Kanisa kama:

1. **Mwili wa Kristo**. Ni mwili wa kiroho wa Kristo, likiwa na Kristo akiwa kichwa cha kanisa (Waefeso 5:23). Hakuna zaidi ya mwili mmoja (Waefeso 4:4), na mwili mmoja ni kanisa moja (Wakolosai 1:18)

2. **Nyumba ya Mungu**. Neno nyumba katika maandiko yanamaanisha familia, ambayo inatusaidia kuelewa kuwa kanisa ni familia ya Mungu. Katika 1 Timotheo 3:15 Paulo anasema kuwa nyumba ya Mungu ni kanisa la Mungu aliye hai. Mungu ni Baba na sisi ni watoto wake (Wagalatia 3: 26,27; Waefeso 1:3).

3. **Ufalme wa Mungu**. Ufalme unamaanisha mfalme, na hivyo Kristo ndiye mfalme (Ufunuo 17:14). Lakini ili kuwe na mfalme, ufalme unatakiwa uwepo sasa, na upo (Matendo 8:12). Sisi ni raia wake, dunia ni nchi yake, na Agano Jipya ni sheria yake. Hili ni kanisa (Mathayo 16:18,19).

4. **Shamba la Bwana**. Kristo ni mzabibu na mkristo mmoja mmoja ni tawi (Yohana 15:1-8). Wazo hapa ni kufanya kazi katika shamba la mzabibu na kuzaa matunda kwa ajili ya Bwana.

Kanisa ndivyo lilivyofafanuliwa. Tafadhali jifunze kuhusu maada hizi katika mwanga wa maandiko na ujionee mwenyewe. Kama utaliona kanisa kama Mungu alivyotarajia wewe ulione, halafu fikra zako zote zitabadilika, na labda hata maisha yako.

Maswali

Tafadhali chora duara kwenye jibu sahihi:

NDIYO HAPANA 1. Biblia inazungumzia kuhusu kanisa.

NDIYO HAPANA 2. Kanisa ni Katholiki.

NDIYO HAPANA 3. Watu wengi wanalielewa kanisa.

NDIYO HAPANA 4. Neno kanisa limetumika katika biblia katika dhana moja tu.

NDIYO HAPANA 5. Kristo alisema atajenga makanisa yake.

NDIYO HAPANA 6. Makanisa saba ya Asia ni madhehebu saba tofauti.

NDIYO HAPANA 7. Kanisa ni mwili wa Kristo

NDIYO HAPANA 8. Kuna mwili mmoja.

NDIYO HAPANA 9. Kristo ndiye kichwa cha kanisa.

NDIYO HAPANA 10. Ufalme bado haujaja.

Tafadhali toa jibu lililo sahihi:

1. Orodhesha vitu ambavyo kanisa sio. ....

   ....

2. Kanisa limetoka katika neno gani la kiyunani? ....

   ....

3. Kanisa lina vitu gani? ....

   ....

4. Ni dhana zipi mbili ambazo kanisa limetumia? ....

   ....

5. Ni nani alisema atalijenga kanisa lake? ....

   ....

6. Alijenga makanisa mangapi? ....

   ....

7. Makanisa saba yaliyoko Asia ni makanisa yapi? ....

   ....

8. Kuna miili mingapi? ....

   ....

9. Mfalme wa Wafalme ni nani? ....

   ....

10. Tunapaswa kufanya nini katika shamba la Bwana la mizabibu? ....

    ....

Tafadhali toa maelezo mafupi:

1. Ekklesia ....
2. Mwili wa Kristo ....
3. Nyumba ya Mungu ....
4. Ufalme wa Mungu ....
5. Shamba la mizabibu la Bwana ....

SOMO LA PILI

Kuja kwa kanisa

Kanisa halikuja kwa usiku mmoja. Kanisa lilipangwa, lilitabiriwa, liliahidiwa, na baadae likaanzishwa.

Kwanza, kanisa lilikuwa katika akili ya Mungu. Paulo analieleza hili kwa watakatifu walioko Efeso. Anasema, "Atukuzwe Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, aliyetubariki kwa baraka zote za rohoni, katika ulimwengu wa roho, ndani yake Kristo; kama vile alivyotuchagua katika yeye kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu, ili tuwe watakatifu, watu wasio na hatia mbele zake katika pendo. Kwa kuwa alitangulia kutuchagua, ili tufanywe wanawe kwa njia ya Yesu Kristo, sawasawa na uradhi wa mapenzi yake. Na usifiwe utukufu wa neema yake, ambayo ametuneemesha katika huyo mpendwa" (Efeso 1:3-6). Tafadhali zingatia kwamba anazungumza na kanisa lililoko Efeso na anasema Mungu amewachagua wao kabla ya misingi ya ulimwengu. Hii ina maana kwamba Mungu alifikiri kuhusu kanisa hata kabla ya kuumbwa kwa ulimwengu. Ina maana kwamba alipanga wakati huo, na hivyo ilianzishwa katika mawazo ya Mungu. Ni jambo la kipuuzi kiasi gani, tena kudhalilisha na kutoa thamani kile ambacho Mungu amepanga tangu mwanzo.

Pili, kanisa lilizungumziwa katika unabii katika matukio tofauti tofauti. Isaya alisema, "Na itakuwa katika siku za mwisho, mlima wa nyumba ya Bwana utawekwa imara juu ya milima, nao utainuliwa juu ya vilima; na mataifa yoye yatauendea makundi makundi. Na mataifa mengi watakwenda na kusema,njooni, twende juu mlimani kwa Bwana, nyumbani kwa Mungu wa Yakobo, naye atatufundisha njia zake, nasi tutakwenda katika mapito yake maana katika Sayuni itatoka sheria na neno la Bwana katika Yerusalemu" (Isaya 2:2-3). Yoeli alisema, "Hata itakuwa, baada ya hayo, ya kwamba nitamimina Roho yangu juu ya wote wenye mwili; na wana wenu waume kwa wake, watatabiri,wazee wenu wataota ndoto, na vijana wenu wataona maono; tena juu ya watumishi wenu, wanaume kwa wanawake katika siku zile, nitamimina Roho yangu" (Yoeli 2:28-29). Halafu Danieli akaonesha, "Na katika siku za wafalme hao Mungu wa mbinguni atausimamisha ufalme ambao hautaangamizwa milele, wala wengine hawataachiwa enzi yake; bali utavunja falme hizi zote vipande vipande na kuziharibu, nao utasimama milele na milele" (Danieli 2:44). Sasa tuangalie baadhi ya hitimisho:

1. Ufalme utaanzishwa katika siku za mwisho.
2. Ufalme utaanzishwa katika milima.
3. Mataifa yote watauendea.
4. Bwana atamwaga Roho yake katika miili yote.
5. Litaanzishwa katika siku za ufalme wa nne wa dunia.
6. Utameza falme nyingine zote na kusimama milele.

Sasa, haya yote yalitimizwa wapi? Soma kitabu cha Matendo sura ya 2.

Tatu, kanisa liliahidiwa. Yohana alisema unakaribia (Mathayo 3:2). Ina maana kwamba ulikuwa karibu au utaanzishwa karibuni. Kristo aliahidi, “Nami nakuambia, wewe ndiwe Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu; wala milango ya kuzimu haitalishinda” (Mathayo 16:18). “Akawaambia, amin, nawaambia, pana watu katika hawa wasimamao hapa, ambao hawataonja mauti kabisa, hata watakapouona ufalme wa Mungu umekuja kwa nguvu” (Marko 9:1). “Akawaambia, ndivyo ilivyoandikwa kwamba, Kristo atateswa na kufufuka siku ya tatu; na kwamba mataifa yote watahubiriwa kwa jina lake habari ya toba na ondoleo la dhambi, kuanzia tangu Yerusalemu. Nanyi ndinyi mashahidi wa mambo haya. Na tazama nawaletea juu yenu ahadi ya baba yangu; lakini kaeni humu mjini, hata mvikwe uwezo utokao juu” (Luka 24:46-49). Hebu chunguza ukweli huu:

1. Ufalme ulikuwa karibu.
2. Kristo aliahidi kulijenga bila kujali kifo.
3. Baadhi ya wale waliokuwa na Kristo watakuwa bado hai wakati wa kulianzisha.
4. Utakuja kwa nguvu.
5. Toba na msamaha wa dhambi utahubiriwa kwa jina lake kati ya mataifa yote.
6. Utaanzia Yerusalemu.
7. Mitume watapokea nguvu toka juu katika mji wa Yerusalemu.

Tafadhali zingatia mambo haya akilini tunapofika katika kuanzishwa kwa Kanisa na utaona yote haya yamejitokeza.

Rudi sasa katika Matendo 2. Kwa kufanya hivyo, soma kwa uangalifu mara kadhaa. Mwanafunzi yeyote wa Biblia anakubali kuwa kanisa lilianza kipindi hiki. Zaidi ya yote, mahali palikuwa ni Yerusalemu kipindi kilikuwa siku za mwisho, siku za wafalme wa utawala wa Rumi, nguvu zilikuja, toba na msamaha wa dhambi ulihubiriwa kwa mataifa yote, na kanisa likawepo tangu kipindi hicho. Hivyo, kanisa lile ambalo Mungu alikuwa nalo akilini lilianzishwa, unabii kuhusu kanisa ulitimilizwa, na ahadi kuhusu kanisa zilitimizwa.

Maswali

Tafadhali toa jibu lililo sahihi:

1. Ni wapi ambapo Kanisa lilikuwepo kwa mara ya kwanza? ....
2. Ni lini Mungu alilichagua Kanisa? ....
3. Taja manabii watatu ambao walizungumza kuhusu kuja kwa ufalme
   ....

4. Ufalme utasimama kwa muda gani? ....

5. Ni nani aliahidi kulijenga Kanisa? ....

6. Aliahidi kulijenga Kanisa la nani? ....

7. Alisema atajenga makanisa mangapi? ....

8. Ufalme utakuja na nini? ....

9. Ni kitu gani kitahubiriwa Yerusalemu? ....

10. Ni wapi unaweza kusoma kuhusu kuanzishwa kwa Kanisa? ....

Tafadhali chora duara kwenye kweli au si kweli:

KWELI SI KWELI 1. Kanisa lilipangwa, lilitabiriwa, liliahidiwa, halafu ndio likaanzishwa.

KWELI SI KWELI 2. Kanisa asili yake ni katika mawazo ya Mungu.

KWELI SI KWELI 3. Yohana alisema ufalme umekaribia.

KWELI SI KWELI 4. Ufalme utakuja kwa nguvu.

KWELI SI KWELI 5. Toba na ondoleo la dhambi litahubiriwa kwa jina lake katikati ya mataifa.

KWELI SI KWELI 6. Kanisa litaanzia Yerusalemu.

KWELI SI KWELI 7. Matendo 2 inatueleza kuhusu kuanza kwa kanisa.

KWELI SI KWELI 8. Hii ilikuwa ni siku za ufalme wa utawala wa Rumi.

KWELI SI KWELI 9. Siku za mwisho tayari zimeshaanza.

KWELI SI KWELI 10. Unabii na ahadi zilitimizwa na kutunzwa.

Malizia tafadhali:

1. “Kama vile alivyotuchagua katika yeye kabla ....

2. “Hata itakuwa katika ....

3. “Mungu wa mbinguni atausimamisha ufalme ambao ....

4. “Nitalijenga ....

5. “Toba na ondoleo la dhambi litahubiriwa, kuanza tangu ....

SOMO LA TATU

Kuanza kwa kanisa

Katika somo letu lililopita tumegundua kuwa katika kitabu cha Isaya 2:2,3; Yoeli 2:28,29; na Danieli 2:44 ufalme wa Bwana (au kanisa) utaanzishwa katika siku za mwisho, huko Yerusalemu, katika kuja kwa roho, na kila taifa litaufuata, na kwamba utasimama milele. Tena Yesu akaahidi katika Mathayo 16:18; Marko 9:1; na Luka 24:46-49 kwamba atalijenga kanisa lake, na kwamba litakuja kwa nguvu, na toba na ondoleo la dhambi litahubiriwa kwa jina lake katika mataifa yote. Sasa kwa kufungua kitabu cha Matendo 2 tutagundua kwamba ni katika sura hii tu utabiri wote umetimizwa na ahadi zote hizi zimetimilizwa.

Tunaposoma kitabu cha Matendo 2 tunaona kuwa mitume walikuwa katika mji wa Yerusalemu kipindi hicho: “Hata ilipotimia siku ya Pentekoste walikuwako wote mahali pamoja. Kukaja ghafula toka mbinguni uvumi kama uvumi wa upepo wa nguvu ukienda kasi, ukaijaza nyumba yote waliyokuwa wameketi. Kukawatokea ndimi zilizogawanyika, kama ndimi za moto uliowakalia kila mmoja wao. Wote wakajazwa roho mtakatifu, wakaanza kusema kwa lugha nyingine, kama Roho alivyowajalia kutamka. Na walikuwako Yerusalemu Wayahudi wakikaa, watu watauwa, watu wa kila taifa chini ya mbingu. Basi sauti hii iliposikiwa makutano walikutanika, wakashikwa na fadhaa, kwa kuwa kila mmoja aliwasikia wakisema kwa lugha yake mwenyewe. (Matendo 2:1-6)

Ushahidi unaendelea kutueleza kuhusu mataifa mengi ambayo yalikuwepo, “Wakashangaa wote wakaingiwa na shaka, wakaambiana, maana yake nini mambo haya? Wengine walidhihaki, wakisema wamelewa kwa mvinyo mpya. Lakini Petro alisimama pamoja na wale kumi na mmoja, akaanza kupaza sauti yake, akawaambia, enyi watu wa Uyahudi, na ninyi nyote mkaao Yerusalemu, lijueni jambo hili, mkasikilize maneno yangu. Sivyo mnavyodhani; hawa watu hawakulewa, kwa maana ni saa tatu ya mchana. Lakini jambo hili ni lile lililonenwa na nabii Yoeli: Itakuwa siku za mwisho, asema Mungu, nitawamwagia watu wote Roho yangu, na wana wenu na binti zenu watatabiri; na vijana wenu wataona maono; na wazee wenu wataota ndoto. Na itakuwa kila atakayeliitia jina la Bwana ataokolewa” (Matendo 2:12-17,21)

Baada ya kuonesha yale yote yaliyotokea yalikuwa katika utimilifu wa unabii wa zamani, Petro alieleza katika hotuba yake. Anaonesha jinsi Yesu alivyokuwa mwanadamu amehakikishwa na Mungu katikati yao kwa miujiza na maajabu na ishara ambazo Mungu alizifanya katikati yao. Tena anatueleza jinsi Yesu alivyochukuliwa na kupelekwa katika baraza na kwa mikono miovu alisulubiwa na kuuawa. Pia anaonesha kuwa Mungu alimfufua, akilegeza maumivu ya kifo. Ili kushawishi hadhira yake anamnukuu Daudi ili kuonesha kuwa Kristo aliishi, alikufa, alizikwa na kufufuka, tena akapaa mbinguni kukaa katika kiti cha enzi katika mkono wa kuume wa Mungu.

Kwa kuendelea, alisema, “Yesu huyo Mungu alimfufua, na sisi sote tu mashahidi wake. Basi yeye, akiisha kupandishwa hata mkono wa kuume wa Mungu, na kupokea kwa Baba ile ahadi ya Roho Mtakatifu, amekimwaga kitu hiki mnachokiona sasa na kukisikia. Maana Daudi hakupanda mbinguni; bali yeye mwenyewe anasema, Bwana alimwambia Bwana wangu, keti upande wangu wa mkono wa kuume. Hata nitakapowaweka adui zako chini ya miguu yako. Basi nyumba yote ya Israeli na wajue yakini ya kwamba Mungu amemfanya Yesu huyo mliyemsulubisha kuwa Bwana na Kristo. Walipoyasikia haya wakachomwa mioyo yao, wakamwambia Petro na mitume wengine, Tutendeje ndugu zetu? Petro akawaambia, Tubuni mkabatizwe kila mmoja kwa jina lake Yesu Kristo, mpate ondoleo la dhambi zenu, nanyi mtapokea kipawa cha roho mtakatifu. Kwa kuwa ahadi hii ni kwa ajili yenu, na kwa watoto wenu, na kwa watu wote walio mbali, na kwa wote watakaoitwa na Bwana Mungu wetu wamjie. Akawashuhudia kwa maneno mengine mengi sana na kuwaonya, akisema, jiokoeni na kizazi hiki chenye ukaidi. Nao waliolipokea neno lake wakabatizwa; na siku ile wakaongezeka watu wapata elfu tatu. Wakimsifu Mungu, na kuwapendeza watu wote, Bwana akalizidisha kanisa kila siku kwa wale waliokuwa wakiokolewa” (Matendo 2:32-41,47)

Katika vifungu vya maandiko vinavyoeleza kuanza kwa kanisa la Bwana Utagundua kwamba mambo yote yalitokea Yerusalemu. Mitume walimwagiwa nguvu ya Roho Mtakatifu. Kilichotokea kilikuwa ni utimilifu wa unabiii wa zamani. Petro kwa udhahiri alisema, “Lakini jambo hili ni lile lililonenwa na nabii Yoeli” (Matendo 2:16), kwa hiyo hakuna shaka kuhusu hilo. Zaidi ya yote, tangu manabii waliposema haya yote yatatokea katika siku ya mwisho, na tangu Petro aseme yameshatokea kama nabii alivyosema kuwa yatatokea, hivyo kanisa limeshaanzishwa katika siku za mwisho. Mataifa yote yalikuwepo katika siku hiyo kama toba na ondoleo la dhambi ilihubiriwa, na takribani watu 3000 walitii, waliokolewa, na waliongezwa katika Kanisa. Kwa hiyo Kristo alianzisha Kanisa katika mji waYerusalemu mwaka 33 baada ya Kristo na Kanisa limekuwepo tangu siku hiyo.

Maswali

1. Ni nani alisema atalijenga Kanisa? ....
2. Ni nani alisema, “itakuwa siku za mwisho asema Mungu, nitawamwagia watu wote Roho yangu”? ....
3. Ni nani alisema, “Na Bwana akamwambia Bwana wangu, keti katika mkono wangu wa kuume”? ....
4. Ni nani alisema, “Tubuni, mkabatizwe kila mmoja kwa jina lake Yesu Kristo mpate ondoleo la dhambi”?...............................
5. Ni nani alisema, “Jiokoeni na kizazi hiki chenye ukaidi”? ....

Taja unabii tafadhali:

1. Ni lini ufalme wa Bwana ulianzishwa? ....
2. Ulianzishwa katika mji gani? ....

3. Ni watu wangapi wataufuata? ....

4. Utakuja na nini? ....

5. Utasimama muda gani? ....

Taja ahadi tafadhali:

1. Ni nani atalijenga Kanisa? ....

2. Litakuja na nini? ....

3. Ni nini kitahubiriwa? ....

4. Litahubiriwa katikati ya mataifa mangapi? ....

5. Mambo haya yatahubiriwa katika jina la nani? ....

Tafadhali jibu maswali haya kutoka katika kitabu cha Matendo 2:

1. Ni nani walipokea Roho? ....

2. Ni nini dalili za kuja kwake? ....

3. Ni namna gani Petro aliwashawishi watu kuwa Kristo alikuwa mwana wa Mungu? ....

4. Watu waliuliza swali gani? ....

   Na jibu gani lilitolewa? ....

5. Ni nani aliyewazidisha waliookolewa Kanisani? ....

Tafadhili toa maana:

1. Kanisa ....

2. Unabii ....

3. Pentekoste ....

4. Toba ....

5. Ubatizo ....

SOMO LA NNE

Kitambulisho cha kanisa

Utawezaje kumwelekeza rafiki aliyepotea kwa muda mrefu? Kiuhalisia, utakusanya alama zote za utambulisho na kuanza kutafuta. Baada tu ya kupata mtu ambaye anaendana na kitambulisho, unaweza kumkubali yeye kama ndiye ambaye ulikuwa ukimtafuta. Hata hivyo kuna makanisa mengi ulimwenguni. Mtu anawezaje kutambua kanisa la kweli kanisa halisi? Mtu anawezaje kujua kuwa ni kanisa la Kristo? Ni lazima uchukue alama zote za utambulisho na ufananishe na makanisa mengine. Pale utakapopata lile ambalo linafanana na alama za utambulisho tu utakuwa na uhakika kuwa umelipata kanisa sahihi. Lakini alama za utambulisho ni zipi? Zinapatikana wapi? Biblia ndio jibu.

1. **Kristo alilianzisha Kanisa**. "Nami nakuambia wewe ndiwe Petro, na juu ya mwamba huu nitalijenga kanisa langu, wala milango ya kuzimu haitalishinda" (Matendo 16:18).

2. **Lilianzia Yerusalemu**. Hili linaonekana katika kitabu cha Luka 24:45-49 na Matendo 2:5.

3. **Tarehe ya kuanzishwa ilikuwa mwaka 33 baada ya Kristo**. Hili pia limehusika katika Matendo 2, pamoja na kanisa kuanzishwa siku ya Pentekoste.

4. **Kanisa lilivaa jina la Yesu**. Akizungumzia kuhusu makusanyiko tofauti tofauti, Paulo aliandika, "Makanisa ya Kristo yawasalimu" (Warumi 16:16). Aliendelea kusema, akizungumza na kanisa lililoko Korintho, "Basi ninyi mmekuwa mwili wa Kristo, na viungo kila mmoja peke yake" (1 Korintho 12:27). Lakini mwili ni nini? Ni kanisa (Waefeso 1:22,23)

5. **Washiriki wake waliitwa wakristo**. "Na wanafunzi waliitwa Wakristo kwanza hapo Antiokia" (Matendo 11:26). "Agripa akamwambia Paulo, Kwa maneno machache wadhani kunifanya mimi kuwa mkristo" (Matendo 26:28). "Lakini ikiwa kwa sababu ni mkristo asione haya, bali amtukuze Mungu katika jina hilo" (1 Petro 4:16). Mwisho, kumbuka, "Wala hakuna wokovu katika mwingine awaye yote, kwa maana hapana jina jingine chini ya mbingu walilopewa wanadamu litupasalo sisi kuokolewa kwalo" (Matendo 4:12).

6. **Kristo ndiye kichwa pekee**. "Naye ndiye kichwa cha mwili, yaani, cha kanisa; naye ni mwanzo, ni mzaliwa wa kwanza katika wafu, ili kwamba awe mtangulizi katika yote" (Wakolosai 1:18)

7. **Hakuna zaidi ya moja**. "Mwili mmoja, na Roho mmoja, kama na mlivyoitwa katika tumaini moja la wito wenu" (Efeso 4:4). Lakini mwili ni nini? Ni kanisa (Wakolosai 1:18). Kwa hiyo kama kuna mwili mmoja na ni kanisa, hakuna zaidi ya kanisa moja.

8. **Kuna vigezo kwa ajili ya kuingia katika Kanisa**. Hii ni pamoja na imani (Waebrania 11:6), toba (Matendo 17:30), ukiri wa imani (Warumi 10:9,10) na ubatizo (Marko 16:16). Mara tu mtu anapookolewa anaongezwa katika kanisa (Matendo 2:47). Pia Warumi 6:3,4; Wagalatia 3:26,27; na 1 Korintho 12:13 zinafundisha kuwa mtu anabatizwa katika

Kristo na kanisa lake. Kwa kuzitii amri hizi mtu atasema amezaliwa katika kanisa au ufalme (Yohana 3:3-5)

9. **Ibada ya kanisa ni yakipekee.** Wakristo wanatakiwa kukusanyika katika siku ya kwanza ya juma (Matendo 20:7) kuimba (Waefeso 5:19), kusali (Matendo 2:42), kujifunza (2 Timotheo 2:15) kushiriki meza ya Bwana (Matendo 20:7) na kutoa (1 Korintho 16:2).

10. **Fundisho la kanisa linatoka kwenye Biblia tu**. Linakubalika bila kuongeza, kupunguza au kuweka kitu mbadala (Ufunuo 22:18,19). Biblia ndilo fundisho la pekee la kanisa. Vitabu vya ziada au mafundisho mengine yamekataliwa.

11. **Uongozi wa kanisa lazima uwe kulingana na mpango wa Mungu.** Kristo ni kichwa (Waefeso 5:23) na kila kusanyiko lina wazee wake na mashemasi wake lenyewe (1 Timotheo 3; Tito 1). Kanisa la Bwana halina kiongozi mkuu duniani wala makao makuu na wala halina uongozi wa kibinadamu wa kitaifa au kimataifa.

12. **Kazi za kanisa ziko katika nyanja tatu zilizoshikamana**. Kanisa linafanya kazi ya kuhubiri injili (Marko 16:15,16), kuwasaidia wahitaji (Wagalatia 6; Yakobo 2), na kuwaelimisha washiriki wake (Waebrania 3:12-14)

13. **Kila mkristo lazima aishi maisha matakatifu ya ukristo**. Hatuwezi kuupenda ulimwengu (1 Yohana 2:15; Yakobo 4:4), lakini lazima uzae matunda ya Roho (Wagalatia 5:22,23). Ni waaminifu tu watapokea taji ya uzima.

Hizi ni baadhi ya alama za kanisa. Hizi zimetolewa katika kielelezo, ambacho ni Biblia. Linganisha kanisa unalosali na kanisa hili. Kwa mfano, linganisha kuanzia namba moja hadi namba nne. Jiulize mwenyewe, “Ni nani alilianzisha kanisa ninalosali?” Je, lilianzishwa na Kristo au mtu mwingine? Jiulize tena, “Kanisa ninalosali lilianzia wapi? Je, lilianzia Yerusalemu au sehemu nyingine?” Endelea kujiuliza, “Je, kanisa ninalosali lilianza lini? Kama lilianza baada ya mwaka 33 Baada ya Kristo litakuwa si kanisa la Bwana. Mwisho, jiulize mwenyewe, “Kanisa ninalosali limevaa jina la nani? Kama si jina la Kristo, mimi nitakuwaje wa Kristo? Unaweza kuendelea, lakini haya yanatosha kukusaidia kuona kuwa kanisa unalosali ni la Bwana au la mwanadamu. Unaweza kulinganisha makanisa mengine na alama hizi za utambulisho ili uyajue kama ni ya Mungu au la. Ninaamini utaweza kuona tofauti ikiwa utajiamini mwenyewe.

Ikiwa utagundua kuwa Kanisa ambalo unashiriki si Kanisa la kweli la Biblia, nikusihi uliache hilo Kanisa, jifunze ukweli, utii ukweli, na uzidishwe katika Kanisa ambalo unaweza kulisoma katika maandiko ya Mungu. Baada ya hapo utakuwa katika Kanisa ambalo wokovu unapatikana ndani yake.

Maswali

Tafadhali toa majibu sahihi:

1. Unawezaje kumwelekeza rafiki yako aliyepotea kwa muda mrefu? ....
2. Je, kuna makanisa ya kimadhehebu katika ulimwengu wa leo? ....
3. Mtu anawezaje kujua Kanisa sahihi? ....
4. Alama za utambulisho zinapatikana wapi? ....
5. Ni nani alilianzisha Kanisa? ....
6. Kanisa hilo lilianzia wapi? ....
7. Kanisa hilo lilianza lini? ....
8. Taja jina la Kanisa hilo. ....
9. Mwili ni nini? ....
10. Washiriki wa Kanisa hilo waliitwaje? ....
11. Kichwa cha Kanisa hilo ni nani? ....
12. Je, kuna makanisa mangapi? ....
13. Taja vigezo vya kuzidishwa katika Kanisa la Kristo. ....
14. Ni jinsi gani mtu anaweza kuingia kwa Kristo na kwa Kanisa? ....
15. Orodhesha matendo ya ibada. ....
16. Fundisho la kanisa ni lipi? ....
17. Elezea ni vitu gani ambavyo kila kusanyiko linapaswa kuwa navyo. ....
18. Taja kazi tatu zilizofungamana za kanisa. ....
19. Mkristo anapaswa kuwa na maisha ya aina gani? ....
20. Ni nani atakayepokea taji ya uzima? ....
21. Je, kanisa linaweza kuwa la Bwana ikiwa mwanadamu alilianzisha? ....
22. Je, kanisa linaweza kuwa la Bwana kama mwanzo wake haukuwa ni Yerusalemu? ....
23. Je, kanisa linaweza kuwa la Bwana kama litakuwa limeanza baada ya mwaka 33 baada ya Kristo? ....
24. Je, kanisa linaweza kuwa la Bwana kama washiriki wake hawatavaa jina la Kristo? ....
25. Ikiwa umeokoka, Kristo atakuzidisha katika kanisa gani? ....